

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG3/11/2544

ชื่อโครงการ : การศึกษาวิจัยการทำแบบรูปแบบกึ่งด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์มดิบ

ชื่อนักวิจัย :	ดร. พงษ์วิภา หล่อสมบูรณ์	สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (pongvipa@tei.or.th)
	นางสาวพัชรา พละพลีวัลย์	สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
	นางสาวพัชรินทร์ วรอนกุล	สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
	นายอธิวัตร จิรจิริยาเวช	สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย
	นายรัตน เลี้ยงสกุล	สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

ระยะเวลาโครงการ : 1 กรกฎาคม 2544 – 31 กรกฎาคม 2545

โครงการการศึกษาวิจัยการทำแบบรูปแบบกึ่งด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมไทย กรณีศึกษา : อุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์มดิบ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำวิธีการทำแบบรูปแบบกึ่งมาประยุกต์ใช้จัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบแบบมาตรฐาน ได้แก่ การจัดการน้ำเสีย พลังงาน และภาคของเตียง การดำเนินการศึกษาใช้หลักการทั่วไปของการทำแบบรูปแบบกึ่ง ประกอบด้วย การวางแผน การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ผล และการดำเนินการ ในโรงงานตัวอย่างจำนวน 10 โรง โดยผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การตรวจประเมิน การออกแบบสอบตาม การคัดเลือกและการเยี่ยมชมโรงงานที่เป็นเลิศในการจัดการสิ่งแวดล้อม

จากการศึกษาสรุปได้ว่า แบบรูปแบบกึ่งเป็นกลยุทธ์ที่โรงงานสามารถนำไปจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแบบก้าวกระโดด เนื่องจากช่วยให้โรงงานจำแนกและเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีในองค์กรอื่นและนำมาประยุกต์ใช้ได้ทันที ตัวอย่างเช่น การลดปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้น้ำในกระบวนการผลิต การเพิ่มน้ำค่าของผลิตภัณฑ์จากการลดน้ำมันที่สูญเสียไปกับน้ำทิ้ง การเพิ่มความสามารถในการผลิตจากการลดการหยุดเดินเครื่องจักรอย่างกะทันหัน การปรับปรุงระบบการควบคุมที่ดีขึ้น ตลอดจนการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การทำแบบรูปแบบกึ่งยังก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้แต่ละโรงงานเห็นถึงความสำคัญของข้อมูลและเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลในกลุ่มอุตสาหกรรมมากขึ้น ผลจากการศึกษาได้นำมาพัฒนาแบบจำลองกระบวนการการทำแบบรูปแบบกึ่งด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับอุตสาหกรรมไทย และจัดทำคู่มือวิธีการทำแบบรูปแบบกึ่งด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเผยแพร่แก่ผู้ที่สนใจ

คำหลัก : แบบรูปแบบกึ่ง, การจัดการสิ่งแวดล้อม, อุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์มดิบ

Abstract

Project Code : RDG3/11/2544

Project Title : Competitiveness for Thai Industry through Environmental Management Benchmarking - Case Study: Palm Oil Industry

Investigators : Dr. Pongvipa Lohsomboon (pongvipa@tei.or.th), Ms. Peeraporn Palapleevalya, Ms. Patcharin Worathanakul, Mr. Athiwat Jirajariyavech and Mr. Rattana Liangsakul of the Thailand Environment Institute

Project Duration : 1 July 2001 – 31 July 2002

The purpose of the project is to introduce the Benchmarking concept to the Palm Oil industry as a tool to improve environmental management in 3 areas. They are wastewater, energy and solid waste management. Using the general benchmarking methodology as a guideline, four steps including planning, data collection, data analysis and implementation were conducted in 10 factories through serial workshops, environmental audits, questionnaire surveys, the selection of best practices and site visits.

The results of the study show that Benchmarking is one of many important strategies to be used in environmental management for leapfrog competition because it is a process of identifying and learning from the best practices performed by other organizations and imitating them. By implementing these good practices, factories enjoy certain advantages, i.e. reduction of water use and wastewater, adding value of products due to reduced oil loss, increased productivity by reducing emergency shut down, improving control systems and saving costs through efficient energy use. Through practicing Benchmarking, factories learn to value and share information among each other. A model of Environmental Management Benchmarking for Thai industry and a handbook for public use were also developed.

Keyword: Benchmarking, Environmental Management, Palm Oil Industry